

СИЛЛАБУС
2023-2024 оку жылшының күзгі семестрі
«6B03107 - Психология» білім беру бағдарламасы

Пәннің ID және атауы	Білім алушының өзіндік жұмысын (БӨЖ)	Кредиттер саны			Кредит-тердің жалпы саны	Оқытушының жетекшілігімен білім алушының өзіндік жұмысы (ОБӨЖ)
		Дәрістер (Д)	Семинар сабактар (СС)	Зерт. сабактар (ЗС)		
Психологиялық кеңес берудің негіздері	5	15	30	-	3	6

ПӘН ТУРАЛЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ АҚПАРАТ

Оқыту түрі	Циклы, компоненті	Дәріс түрлері	Семинар сабактарының түрлері	Қорытынды бақылаудың түрі мен платформасы
Оффлайн	Теориялық және практикалық	Дәріс Дәрістің жазбаша мазмұны	Жазбаша семинарлар	Емтихан. Стандартты. Жазбаша. ИС «Univer»
Дәріскер (лер)	Укеева Жанар Булатовна			
e-mail:	ukeyevazhanar@gmail.com			
Телефоны:	+7 705 213 7521			
Ассистент (тер)				
e-mail:				
Телефоны:				

ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ПРЕЗЕНТАЦИЯСЫ

Пәннің мақсаты	Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН)*	ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ)
Курстың мақсаты - студенттердің пән бойынша теориялық және практикалық білімдерін көрсету қабілеттерін қалыптастыру және психологиялық кеңес берудің принциптері, формалары мен мазмұны бойынша алған білімдерін практикада қолдана білу қабілеттерін қалыптастыру	ОН1 - психологиялық кеңес беру саласында кәсіби дүниетанымға ие болу;	1.1 психологиялық кеңес күрылымының психологиялық ғылымдар күрылымындағы орнын анықтау. 1.2 психологиялық кеңес беру негіздерінің тарихи дамуын талдау. 1.3 психологиялық кеңес берудің негізгі қағидаларын тізімдеу және ашу;
	ОН 2 - психологиялық кеңес беру саласындағы негізгі бағыттарды білуге;	2.1 тұлғаның негізгі теорияларын біледі және түсінеді және тұлға теориясына негізделген клиенттің жеке басын талдай алады;

		<p>2.2 психологиялық кеңес берудің әр түрлі бағыттарының ерекшеліктерін тізімдеу және ашу;</p> <p>2.3 Қазақстан психологиясының ғылыми мектебінің өкілдерін және шетелдік өкілдерді атауга;</p>
	ОН 3 - консультант-психологтың негізгі шеберлігі ретінде психотехникалық талдау негіздерін игеру.	<p>3.1 кәсіби мәселелерді талдау және шешу үшін психологиялық зерттеудің қарапайым әдістерін қолдану;</p> <p>3.2 тұлғаның психологиялық құрылымының компоненттерін сарапалау;</p> <p>3.3 клиенттің жағдайлары мен проблемаларының себеп-салдарлық байланысын көре және түсіне білу;</p> <p>3.4 психологиялық кеңес берудің негізгі әдістері дағдыларына ие;</p>
	ОН 4 - психологиялық кеңес беру процесін жүргізуіндің ғылыми және практикалық әдістеріне ие болу	<p>4.1 психологиялық кеңес берудің әдіснамалық негіздерін біледі және оларға сүйене алады.</p> <p>4.2 әр түрлі психологиялық кеңес берудегі мақсаттар мен міндеттердің мағынасын түсіну;</p> <p>4.3 психологиялық кеңес берудің мақсаттарына жетуді қамтамасыз ететін механизмдерді білу және қолдана білу;</p> <p>4.4 құрылымы мен кезеңдерін, процедураларын және психологиялық кеңес беру әдістері.</p>

	<p>4.5 даму психологиясы курсының білімдерін білуғе және қолдана білуғе, атап айтқанда: психиканың, психикалық процестердің даму ерекшеліктерін, қарым-қатынас ерекшеліктерін, тұлғаның әр түрлі жас кезеңдеріндегі қалыптасуы мен қалыптасу ерекшеліктерін білу;</p> <p>4.6 адамның әлеуметтік қатынастары мен көзқарастарын, өмір сценарийлерін талдай білу;</p>
ОН 5 - жеке және топтық жұмыста жеке, мінездүкүлік, кәсіби дағдыларын көрсету;	<p>5.1 психотерапиялық жұмыстың этикалық принциптерін білу;</p> <p>5.2 тиімді психологтың моделін біледі және тиімді психолог бола алады.</p> <p>5.3 кеңес берушіні даярлауға қойылатын талаптарды білу;</p> <p>5.4 Кеңесшінің кәсіби деформациясы проблемасы және оны жеңу мүмкіндіктері туралы білу.</p> <p>5.5.Шағын топтағы динамикалық процестерді талдау үшін</p> <p>5.6 топтың динамикасын талдау кезінде себеп-салдар байланыстарын анықтау;</p> <p>5.7 адаммен және топпен жобалық коммуникация;</p> <p>5.8 болашақ мамандығының әлеуметтік маңыздылығын білуғе; кәсіби іс-әрекеттерді орындау үшін жоғары</p>

		мотивация керек.	булы
Пререквизиттер	«Даму психологиясы»; «Жалпы психология», «Білім беру психологиясы», «Дифференциалды психология»; «Тұлға психологиясы»;		
Постреквизиттер	«Психотерапия негіздері», «Менеджмент психологиясы»; «Психологияны оқыту әдістемесі»; «Төтенше жағдайлар кезіндегі психологиялық көмек».		
Оқу ресурстары	<p>Әдебиет: негізгі, қосымша.</p> <p>Литература: основная, дополнительная.</p> <ol style="list-style-type: none"> Кочюнас Р. Основы психологического консультирования. М., 2011 Немов Р.С. Основы психологического консультирования Учеб. для студ. педвузов. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2013. - 394 с. Айви А., Айви М.Б., Саймек-Даунинг Л. Консультирование и психотерапия. Сочетание методов, теории и практики. М.,2012. Кабакова М.П. Психология семьи и брака. – Алматы, "Қазак университеті" 2014. - 212 с. Бердібаева С.Қ. Тұлға психологиясы, оқу құралы, 2 басылым. - Алматы, 2016. - 154 б. Жубаназарова Н.С. Жас ерекшелік психологиясы практикумы. – Алматы, "Қазак университеті" - 2017. - 116 с. Жубаназарова Н.С. Даму психологиясы. – Алматы, "Қазак университеті" 2016. - 320 с. Касен Г.А. Социально-психологическое консультирование в школе, Алматы. - 2011. Алешина Ю.Б. Индивидуальное и семейное психологическое консультирование. М. МГУ, 2015. Алешина Ю.Б. Индивидуальное и семейное психологическое консультирование. М. МГУ, 2015. Сапарова И.А. Хрестоматия по психологическому консультированию. – Алматы: Казак университет, 2004. Колесникова Г.И. Психологическое консультирование. – М.: Феникс, 2006. Красило А.И. Психологическое консультирование: проблемы, технологии: учебное пособие / А.И.Красило – М.: Московский психолого-социальный институт; Воронеж: НПО «МОДЭК», 2007. <p>Интернет-ресурсы:</p> <ol style="list-style-type: none"> http://elibrary.kaznu.kz/tu МООС/видеолекции и т.д. http://www.psychology.ru Вопросы психологии http://www.voppsy.ru Психология.psy http://www.psychology.ru Психологический журнал http://hsychol.ras.ru/08.shtml Психологический словарь http://psi.webzone.ru http://psychology-online.net - сайт «Научная и популярная психология http://flogiston.ru - сайт «Флогистон. Психология из первых рук». psi.webzone.ru - сайт под названием «Психологический словарь». <p>http://azps.ru А.Я. Психология - статьи, тесты, тренинги, словарь, хрестоматия, классификации, новости.</p>		

**Пәннің
академиялық
саясаты**

Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Академиялық саясатымен және академиялық адалдық Саясатымен айқындалады. Құжаттар Univer ИЖ басты бетінде колжетімді.

Ғылым мен білімнің интеграциясы. Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оқу үдерісінің тереңдетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды колдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университеттің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабактар, зертханалық сабактар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оқу сабактары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӘЗ, БӘЗ тапсырмаларына біріктіреді.

Сабакқа қатысуы. Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.

Академиялық адалдық. Практикалық/зертханалық сабактар, БӘЖ білім алушының дербестігін, сынни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сактау негізгі саясаттардан басқа «Корытынды бақылауды жүргізу Ережелері», «Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің корытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары», «Білім алушылардың тестілік құжаттарының кешіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі» тәрізді құжаттармен регламенттеледі.

Инклузивті білім берудің негізгі принциптері. Университеттің білім беру ортасы гендерлік, наслідік/этникалық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық деңсаулығына және т.б. қарамастан, оқытушы тараپынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан колдау мен тен қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студенттер үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден ғөрі не істей алатындығы болып табылады. Әртүрлілік өмірдің барлық жақтарын қүштейтеді.

Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жандар, телефон/e-mail ukeyevazhanar@gmail.com . MOOC интеграциясы (massive openline course). MOOC-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар MOOC-ка тіркелуі қажет. MOOC модульдерінің өту мерзімі пәнді оқу кестесіне сәйкес қатаң сақталуы керек.

Назар салыңыз! Әр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген, сондай-ақ MOOC-та көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.

БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Оқу жетістіктерін есептеудің баллдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі				Бағалау әдістері
Баға	Баллдард ың сандық баламасы	% мәндегі баллда р	Дәстүрлі жүйедегі баға	Критериалды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытудың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауга негізделген. Формативті бағалау – күнделікті оқу қызметі
A	4,0	95-100	Өте жаксы	
A-	3,67	90-94		

B+	3,33	85-89	Жақсы	<p>барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуғе көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабактар (пікірталастар, викториналар, жарыссаздар, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады.</p> <p>Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӨЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді менгеру деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оку нәтижелері бағаланады.</p>
B	3,0	80-84		Формативті және жиынтық бағалау
B-	2,67	75-79		Дәрістердегі белсенділік
C+	2,33	70-74		Практикалық сабактарда жұмыс істеуі
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық	Өзіндік жұмысы
C-	1,67	60-64		Жобалық және шыгармашылық қызметі
D+	1,33	55-59	Қанағаттанарлықсыз	Қорытынды бақылау (емтихан)
D	1,0	50-54		ЖИЫНТЫҒЫ
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз	
F	0	0-24	Қанағаттанарлықсыз	

Оку курсының мазмұнын іске асыру құнтізбесі (кестесі). Оқытудың және білім берудің әдістері.

Аптасы	Тақырып атауы	Сағат саны	Макс. балл
--------	---------------	------------	------------

МОДУЛЬ 1

1	Д 1.. Психологиялық кеңес беру психологияның кәсіби іс-әрекетінің бір түрі ретінде. Психологиялық кеңес беруге кіріспе. Мақсаттары, міндеттері және формалары.	1	2
	СС 1. Жеке және топтық кеңес берудің мақсаттары мен міндеттері.		2 5
2	Д 2. Психологиялық кеңес берудің әдіснамалық негіздері.	1	2
	СС 2. Психологиялық кеңес берудің мақсаттарына қол жеткізу механизмдері;		2 5
3	ОБӨЖ 1. БӨЗ 1 орындау бойынша кенестер.	1	2
	Д 3. Тұлға теориясы психологиялық кеңес берудің әдістемелік негізі ретінде.		2 5
	СС 3. Негізгі тұлға теорияларына сүйене отырып, кеңес беру кезінде клиентті тусіну. Кейстерді талдау.		

	БӨЗ 1. Негізгі ұғымдарды салыстырмалы талдау: кеңес беру; психотерапия, психокоррекция.		25
4	Д 4. Психологиялық кеңес берудің құрылымы, кезеңдері мен техникалары.	1	2
	СС 4. Психологиялық кеңес берудегі жүйелөу мен басқару техникалары.	2	5
5	Д 5. Психологиялық кеңес берудегі психоаналитикалық дәстүр. З.Фрейд бойынша тұлға құрылымы. Психоанализде қолданылатын әдістер.	1	2
	СС 5. Қарсыласумен жұмыс жасау, «перенос» және «контрперенос», кате айту және басқа да психоанализ әдістері.	2	5
МОДУЛЬ 2			
6	Д 6. Юнгтың аналитикалық психотерапиясы. Адлердың жеке терапиясы. СС 6. Ұжымдық бейсанамен, архитиптермен жұмыс жасауда қолданылатын әдістер мен техникалар. Адлер бойынша жеке психотерапия.	1 2	2 5
	ОБӘЖ 2. БӨЗ 2 орындау бойынша кеңестер		
7	Д 7. Мультимодалдық кеңес беру (Лазарус). Негізгі қағидалары, принциптері мен әдістері. СС 7. Мультимодалдық терапияның процедуралары мен әдістері. Жүргізу ерекшеліктері. Талаптар. БӨЗ 2. Психоаналитикалық және Юнгиандық дәстүрдегі 2 түске талдау жасаңыз.	1 2	2 6
Аралық бағылау 1			
8	Д 8. Когнитивтік терапия: А.Бека бойынша рационалдық терапия және Р.Эллис бойынша РЭТ. СС 8. Когнитивті терапияның негізгі ережелері, принциптері мен әдістері. ОБӘЖ 3. БӨЗ 3 орындау бойынша кеңестер	1 2	1 4
9	Д 9. Гуманистік терапия. К.Роджерстің клиентке бағытталған тәсілі. В. Франклдың логотерапиясы. СС 9. Клиентке бағытталған терапия мен логотерапия бойынша кеңес беру процесін үйімдастыру және оның негізгі қағидалары мен принциптері. Жүргізу ерекшеліктері мен қолдану аясы. БӨЗ 3. Телефон арқылы кеңес беру әдістері мен әдістері. Талдау. Есептер.	1 2	1 4
10	Д 10. Кеңес берудегі экзистенциалды дәстүр (Ялом, Мэй). СС 10. Экзистенциалды-гуманистік дәстүрдегі кеңес берудің негізгі қағидалары, принциптері және үйімдастырылу ерекшеліктері. ОБӘЖ 4. БӨЗ 4 орындау бойынша кеңестер	1 2	1 4
МОДУЛЬ 3			
11	Д 11. Н.Пезешкианның жағымды терапиясы. Психотерапиялық процестің 5 сатысы. СС 11. Маңызды қабілеттер. Жағымды психотерапияда мифтер мен аныз-әнгімелерді қолдану.	1 2	1 4
12	Д 12. Терапияның транстық әдістері. Транс орнату техникасы. Қолдану ерекшелігі. СС 12. «Өзгерген сана сезім жағдайы. Перинаталды матрицалар» тақырыбында бейнематериалдарды қарастыру және талқылау. С.Грофтың транспersonalды терапия тұжырымдамасын талдау. БӨЗ 4. Ертегілердің, әнгімелердің және астарлы әнгімелердің емдік мақсатта қолданылуына мысалдар келтірініз (Носрат Пезешкян).	1 2	1 4
13	Д 13. Балалар мен жасөспірімдерге психологиялық кеңес беру ерекшеліктері. СС 13. Балалармен, жасөспірімдермен жұмыс жасау мысалдары.	1 2	1 4

	ОБӨЖ 5. БӨЗ 5 орындау бойынша кеңестер		
14	Д 14. В.Сатир. Отбасылық терапия. СС 14. Отбасымен жұмыс алгоритмі.	1 2	1 4
	ОБӨЖ 6. Емтихан сұрақтарына дайындалу бойынша кеңес.		
15	Д 15. Тиімді кеңесшінің үлгісі. Психотерапиялық жұмыстың этикалық принциптері. СС 15. Кеңесшіні (консультант) дайындауға қойылатын талаптар. Кеңес берушінің кәсіби деформациясы және оны жену жолдары. БӨЗ 5 Жеке жобалар: «Жүйелі отбасылық психотерапия» тақырыбы бойынша презентациялар	1 2 20	1 4
	Аралық бақылау 2	100	
	Корытынды бақылау (емтихан)	100	
	Пән үшін жиынтығы	100	

Декан

Кафедра менгерушісі

Дәріскер